

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5120201131
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5120201131.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a Mgr. Andreja Kekelyho, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. K. XXX/X, XXX XX J. - K., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Bytča, dieťa rodičov: matka Ing. T. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. K. XXX/XX, XXX XX K. a otec Ing. E. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. K. XXX/X, XXX XX J. - K., zastúpeného JUDr. Genovovou Hlásnikovou, advokátkou, so sídlom J. M. I. XXX/XX, XXX XX J. a spoločnosťou Advokátska kancelária Hagara - Hagarová, s.r.o., so sídlom D. Dlabača 35, 010 01 Žilina, IČO: 36 806 498, za účasti Úradu komisára pre deti, Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava a za účasti starých rodičov Ing. T. V., PhD., nar. XX.XX.XXXX a Ing. V. V., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom A. K. XXX/XX, XXX XX K., v konaní o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia - úpravu styku starých rodičov s maloletým dieťaťom, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 21P/21/2020-440 zo dňa 28. mája 2020, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 21P/21/2020-440 zo dňa 28. mája 2020, ktorým upravil styk starých rodičov Ing. T. V., PhD. a Ing. V. V. s maloletým M. Z., nar. XX.XX.XXXX počas letných prázdnin roku 2020 p o t v r d z u j e .

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 21P/21/2020-440 zo dňa 28. mája 2020 vo zvyšnej časti m e n í tak, že upravuje styk starých rodičov Ing. T. V., PhD. a Ing. V. V. s maloletým M. Z., nar. XX.XX.XXXX tak, že títo s ú o p r á v n e n í stretávať sa s maloletým:
- každý nepárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 17.00 hod.,
- každý týždeň v pondelok a v stredu v čase od 15.00 hod. do 17.00 hod.

Starí rodičia s ú o p r á v n e n í stretávať sa s maloletým M. v uvedené dni a hodiny s tým, že otec odovzdá maloleté dieťa starým rodičom v čase začatia styku v mieste bydliska otca a starí rodičia tam odovzdajú otcovi maloleté dieťa v čase ukončenia styku.

Otec j e p o v i n ňý maloletého M. na styk so starými rodičmi riadne pripraviť.

V prípade, že k realizácii súdom určeného styku s maloletým M. bude brániť nejaká okolnosť, s ú účastníci p o v i n ňí navzájom si neodkladne túto skutočnosť oznámiť.

Vo zvyšnej časti návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

Toto neodkladné opatrenie zanikne dňom právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Žilina pod sp.zn. 21P/21/2020 vo veci úpravy styku starých rodičov s maloletým M..

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením okresný súd upravil styk starých rodičov Ing. T. V., PhD. a Ing. V. V. s maloletým M. Z., nar. XX.XX.XXXX tak, že títo sú oprávnení stretávať sa s maloletým: - každý nepárny týždeň od piatku od 14.00 hod. do nedele do 18.00 hod., - každý týždeň v pondelok a v stredu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., - počas letných prázdnin 2020 v čase od 06.07.2020 od 08.00 hod. do 12.07.2020 do 18.00 hod. a v čase od 03.08.2020 od 08.00 hod. do 09.08.2020 do 18.00 hod. s tým, že starí rodičia sú oprávnení a povinní uvedené dni a hodiny maloleté dieťa prevziať v mieste bydliska otca a po ukončení styku maloleté dieťa odovzdať otcovi v mieste bydliska otca. Otcovi uložil povinnosť dieťa na styk so starými rodičmi pripraviť a styk starým rodičom umožniť. Vo zvyšnej časti súd návrh starých rodičov zamietol.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 29.04.2020 bol tamojšiemu súdu doručený návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadali o úpravu styku s maloletým M. nasledovne: každý týždeň v pondelok a stredu v týždni v čase od 08.00 hod. do 18.00 hod., každý týždeň od piatku 14.00 hod. do nedele 18.00 hod., počas letných prázdnin, každý rok od 01.07. od 08.00 hod. do 15.07. do 18.00 hod., od 01.08. od 08.00 hod. do 18.08. do 18.00 hod., počas vianočných sviatkov každý nepárny rok od 23.12. od 08.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod., počas veľkonočných sviatkov každý nepárny rok od Zeleného štvrtku od 08.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 18.00 hod., počas zmluvne rezervovanej jarnej, jesennej a zimnej dovolenky jeden deň pred dňom nástupu na dovolenku od 08.00 hod. do nasledujúceho dňa po dni návratu z dovolenky do 18.00 hod. Dôvodom pre podanie návrhu bola skutočnosť, že dňa 27.03.2020 maloletého M. odovzdali starí rodičia otcovi v zmysle uznesenia súdu na základe požiadavky otca, ktorú zaslal formou sms správy. Otec uviedol, že obdržal uznesenie, v ktorom súd dočasne zveril maloletého M. do jeho osobnej starostlivosti. Maloleté dieťa žilo od narodenia v spoločnej domácnosti so starými rodičmi, kde šťastne a v pokoji prežilo väčšinu svojho doterajšieho života. Maloletý M. pred odchodom zo slzami v očiach starému otcovi povedal, že on sa vráti v nedeľu ako vždy. Maloletý však od tohto dátumu býva len u otca, pričom z telefonického rozhovoru matky maloletého s dieťaťom po štyroch dňoch od odchodu starí rodičia vedia, že dieťa chcelo ísť naspäť. Následne bol otec kontaktovaný aj starou matkou, ktorá otca upozornila, že maloletému M. znemožňuje pokračovanie v jazykovom vzdelávaní sa, ktoré mu starí rodičia platia v jazykovej škole už druhý rok. Otca viackrát telefonicky kontaktoval aj starý otec s výzvou, aby maloletého odovzdal späť do miesta trvalého bydliska, teda k starým rodičom. Otec odpovedal sms správou v znení: „Vzhľadom na to, ako sa ku mne správate (vyhrážky, trestné oznámenia, klamstvá, atď.) sa budem riadiť uznesením súdu, kde mi bol M. zverený a mám za neho plnú zodpovednosť. V uznesení nie je upravený styk so starými rodičmi, ani nezodpovednou matkou, takže M. ku vám nepôjde. Po tom všetkom, čo ste mi spravili, vám žiaľ vôbec nedôverujem. Za iných okolností by som v tom nevidel problém“. Maloletý M. je naďalej u otca, ktorý nejaví záujem o zmenu tohto veľmi ťažkého stavu, ktorý je ovplyvnený obojstranne veľkými vzájomnými citovými väzbami medzi starými rodičmi a vnukom. Starí rodičia vychádzajú z obojstrannej citovej väzby a nadštandardného vzťahu s vnukom, spoznania jeho osobnosti, temperamentu (introvert), prežitých chvíľ s ním a majú za to, že M. vnútorne psychicky a fyzicky trpí. Jeho odlúčenie od starých rodičov, od všetkých svojich vecí a prostredia, v ktorom vyrastal, bude mať na neho a jeho ďalší psychický a fyzický vývoj nezvratiteľné dôsledky. Pretrhnúť tak pevné citové väzby, styk dieťaťa s najbližšími a najmilovanejšími osobami, nie je absolútne v poriadku a je v hrubom rozpore s vymožitelnosťou práv dieťaťa na spokojný, bezproblémový život a jeho krásny a úprimný vzťah k starým rodičom. Maloletý M. žil v prostredí, v ktorom má svoje hračky, knihy, rozpracovanú predprípravu do školy, na ktorú sa teší, básničky a pesničky, ktoré sa učil, prednášal a spieval, najradšej vo vani pri kúpaní. Maloletý M. trávil najviac času práve so starými rodičmi, boli jediní, ktorým dôveroval. Starí rodičia s ním chodili k lekárovi, stará mama bola dvakrát, keď bol hospitalizovaný v NsP v Považskej Bystrici, celú noc pri ňom. Starý otec ho vodil do škôlky a preberal zo škôlky, chodil s ním na prechádzky, detské ihriská, kúpili mu celú výbavičku, kočiare, bicykle, platili všetky poplatky za krúžky a iné. Je zrejmé, že v rodinnom dome starých rodičov a v jeho skutočnom domove mal a má k dispozícii všetko. Starí rodičia sú schopní po materiálnej aj zdravotnej stránke postarať sa o maloletého M., pretože sa o vnuka starali prakticky oni ako starí rodičia až do 27.03.2020. Keďže od uvedeného dátumu nie je im umožnený styk s maloletým, podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo vyššie uvedenom znení a zároveň žiadali vydať rozsudok, ktorým bude upravený osobný styk maloletého M. so starými rodičmi v navrhovanom znení v zmysle podania zo dňa 28.04.2020.

3. Matka k podanému návrhu podaním zo dňa 11. mája 2020 súhlasila s úpravou styku starých rodičov s jej synom M. tak, ako je navrhované. Je si vedomá tej skutočnosti, že jej rodičia pre maloletého M. od jeho narodenia robili a robia všetko, čo je v ich silách a vo finančných možnostiach, vrátane toho, že jeho trvalým pobytom od narodenia je K., A. K. XXX/XX, t.j. ich rodinný dom, v ktorom má syn nadštandardné podmienky a je mu poskytovaná nadštandardná osobná starostlivosť zo strany jej rodičov. Boli to jej rodičia, ktorí zabezpečovali od narodenia M. dominantné zabezpečenie jeho výchovy, starostlivosti a s nimi spojených finančných nákladov bez toho, aby o tom hovorili. V nikom nemá a nikdy nebude mať M. takú istotu a podporu, ako v jeho starých rodičoch. Zo strany otca je mu upierané to, čo on miluje a to každé ráno, na obed a večer fľašku jeho mlieka France Light, o čom svedčí aj množstvo dokladov, ktoré sú k dispozícii u jej rodičov, v jeho skutočnom domove. Pri telefonickom rozhovore na otázku M., či chce ísť domov, mu niekto zobral telefón a tento hovor zrušil. Poukázala na odopieranie práva dieťaťa na slobodné vyjadrenie, čo riešila aj cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bytča. K vyjadreniu pripojila prílohy - kópie dokladov jej rodičov preukazujúcich finančné výdavky spojené s nákupom potrieb pre maloletého a dokladov za dovolenky v rokoch 2018, 2019.

4. Otec sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia písomne nevyjadril.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov v rodine vo veci neodkladného opatrenia vyplýva, že starí rodičia bývajú v rodinnom dome, ktorý je v ich spoločnom vlastníctve, v suteréne rodinného domu sa nachádzajú pivnice, príslušenstvo a garáž, na poschodí je kuchyňa, obývačka, dve izby a príslušenstvo, v podkroví rodinného domu sú tri izby, kde má maloletý M. svoju spálňu aj druhú izbu pre hračky, oblečenie, kozmetiku a obuv. Domácnosť je vkusne zariadená na požadovanej hygienickej úrovni. Starý otec Ing. T. V., PhD. je zamestnaný vo Výskumnom ústave bezpečnosti práce Praha, pracovisko Ostrava, pracuje z domu. Stará matka Ing. V. V. je zamestnaná na Mestskom úrade Žilina - ekonomický úsek, pracuje na ranné smeny. Starý otec uviedol, že pracoval ako riaditeľ CDR Trenčín, odkiaľ na vlastnú žiadosť od 01.08.2019 odišiel, aby bol bližšie pri svojom vnukovi, ktorého s manželkou od narodenia viac-menej vychovávali v spoločnej domácnosti. Vnuka videli naposledy 27.03.2020. Opakovane kontaktovali otca, aby priviedol na víkend vnuka, chceli ho vidieť, avšak otec odpísal, že teraz je on zodpovedný za syna. S dcérou T. (matkou maloletého M.) sú starí rodičia maloletého v minimálnom kontakte, skôr telefonikom. Starý otec uviedol, že apatia otca maloletého voči nemu a manželke vyplýva z riešenia a v konečnom dôsledku odsúdenia v trestnej veci porušovania domovej slobody, ktorej sa dopustil 21.12.2018 tým, že neoprávnene vstúpil preskočením zamknutej brány pri rodinnom dome a spôsobil následne rozbitie vchodových dverí do domu. V tom čase bol maloletý M. s jeho matkou u prababky pani C. Z.. Starí rodičia trvajú na osobnej výpovedi maloletého pred nimi a následne aj pred jeho matkou a prababkou C., že mu otec perom pichal do „pipíka“ (vyjadrenie starého otca - Ing. V. T., PhD.). Starí rodičia majú vhodné prostredie pre vnuka a taktiež aj finančne sú zabezpečení. Kolízny opatrovník na základe zistených skutočností navrhol upraviť styk starých rodičov s maloletým M., pričom rozsah stretávania ponechal na zváženie súdu.

6. Okresný súd citujúc ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 395 ods. 1 CMP, článok 5 písm. h/, § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) konštatoval, že pri rozhodovaní o dôvodnosti nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia riešil otázku potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, pričom vychádzal z návrhu starých rodičov, zo správ zo šetrenia kolíznym opatrovníkom a z rozsiahleho spisového materiálu. Súd o nariadení neodkladného opatrenia rozhodol napriek absencii vyjadrenia otca, nakoľko považoval za potrebné, na čas do rozhodnutia vo veci samej, upraviť právo styku starých rodičov s maloletým dieťaťom.

7. Zo spisového materiálu vyplynulo, že rozhodnutím okresného súdu č.k. 21P/21/2020-322 zo dňa 23.03.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý M. dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého. Styk maloletého so starými rodičmi doposiaľ upravený nebol. V súčasnosti na súde prebieha konanie o úpravu práv a povinností k maloletému M.. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov vyplynulo, že starí rodičia majú v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre styk s maloletým a o maloletého sa vedia riadne postarať. S maloletým dieťaťom majú vytvorený silný citový vzťah, keďže prevažne vyrastal v ich domácnosti, zabezpečovali aj osobnú starostlivosť o dieťa. Mimosúdna dohoda, ktorá by umožňovala

styk starých rodičov s maloletým M., je takmer vylúčená vzhľadom na veľmi narušené rodinné vzťahy. V súčasnosti osobnú starostlivosť teda zabezpečuje otec, avšak starí rodičia majú s maloletým M. vytvorenú hlbokú citovú väzbu, ktorú nie je vhodné prerhnúť. Súd poukázal na to, že vzhľadom na celkovú situáciu v rodine, kedy došlo k zlyhaniu matky v starostlivosti o maloletého, ktoré zlyhanie pripustili sami starí rodičia, títo s ochotou a zodpovedne prevzali a zabezpečovali osobnú starostlivosť a výchovu o maloletého, stali sa tak neoddeliteľnou súčasťou života maloletého, neboli len v úlohe spolubývajúcich starých rodičov. Keďže vzťah medzi otcom maloletého a starými rodičmi zo strany matky je problematický, poznačený narušenými vzťahmi, ktorých príčiny účastníci opisujú a uvádzajú rozdielne, kontakt maloletého dieťaťa so starými rodičmi sa prerhol a je do budúcnosti neistý. S poukazom na uvedené skutočnosti súd preto upravil kontakt starých rodičov s maloletým dieťaťom tak, aby tento bol jasne stanovený ako pravidelne sa opakujúci v dostatočnom časovom rozpätí, aby starí rodičia mali aj reálnu možnosť naplánovať a realizovať s maloletým rôzne aktivity či program a nerušene sa mu venovať. Súdom stanovená dočasná úprava styku vychádzala predovšetkým z potreby zachovať vzájomné rodinné väzby, ktoré sú v záujme dieťaťa. Súd okrem bežného roka upravil stretávanie sa maloletého so starými rodičmi aj počas letných prázdnin roku 2020 s tým, že vymedzil styk nad rámec úpravy v bežnom roku, pričom mimo určených dní aj v letnom období bude platiť režim v bežnom roku. Vo zvyšnej časti súd návrh starých rodičov zamietol ako nedôvodný pre úpravu prostredníctvom neodkladného opatrenia, pričom mal za to, že súdom upravený styk je stykom vyváženým. Táto úprava je dočasným riešením situácie a v rámci konania vo veci samej, po vykonaní rozsiahlejšieho dokazovania môžu byť upravené práva a povinnosti k maloletému M. v inom rozsahu a za iných podmienok. Súd naďalej bude konať vo veci samej.

8. Uznesením č.k. 21P/21/2020-447 zo dňa 28. mája 2020 okresný súd na návrh pribral do konania Úrad komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava.

9. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého dieťaťa. Dal do pozornosti, že matka maloletého o dieťa nejaví žiaden záujem, nie je s dieťaťom v žiadnom kontakte. Jej rodičia prejavujú formálne záujem na styku, doteraz sa styk s maloletým nerealizoval, pretože ani inak neprejavili záujem o maloletého M.. Kolízny opatrovník nevykonával žiadne reálne úkony v prospech dieťaťa, pohovor s maloletým dieťaťom sa neuskutočnil a ani konajúci súd sa pred vydaním napadnutého uznesenia vôbec nezaujímal o stanovisko maloletého M.. Pravdou je, že maloletý M. sa vyjadril jednoznačne, že chce žiť s otcom a nie s matkou, so starými rodičmi V. sa nechce stykať. Nadväzne je pochybné, či z hľadiska merita veci boli naplnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v takom rozsahu, keďže primárny nie je záujem starých rodičov V., ale záujem maloletého dieťaťa. Takýto rozsah styku by normálne platil vo vzťahu k rodičovi maloletého dieťaťa a nie k starým rodičom, pretože maloletý M. sa u otca cíti bezpečne, s istotou a potrebným zázemím. Takto upravený styk nie je na prospech vytvorenia zázemia a pocitu domova, ktoré maloleté dieťa po tom, čo v dôsledku správania sa matky zažilo, nemôžu nahradiť starí rodičia. V konečnom dôsledku boli to starí rodičia zo strany matky, ktorí zlyhali vo vzťahu ku svojej dcére, v minulosti podávali podnety orgánom činným v trestnom konaní proti otcovi za sexuálne obťažovanie a zneužívanie maloletého, ktoré skutočnosti sa nepotvrdili. Podali tiež podnet za porušovanie domovej slobody, a to len preto, že otec preskočil bráničku na pozemku pred domom starých rodičov v čase, keď osobnú starostlivosť mala v tom čase reálne vykonávať matka a bol termín styku otca s maloletým dieťaťom. V ďalšej časti zopakoval skutočnosti uvádzané v podaniach, ktoré sú súčasťou spisového materiálu a z ktorých vyplýva ako došlo k rozvodu manželstva, ako matka zlyhala pri výchove maloletého M., ako i skutočnosť, že maloletý A. je aktuálne v ústavnej starostlivosti. Všetku starostlivosť o maloletého M. matka prenechala na starých rodičov. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že ani starí rodičia zo strany matky neboli schopní zabezpečiť akékoľvek opatrenia proti pretrvávajúcemu a dlhodobému stavu nezodpovednosti matky voči maloletým deťom, pričom bolo opakovane potvrdené, že matka maloletých detí nežije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, a preto rozsah úpravy styku považoval otec za neprimeraný, ktorý by inak patril rodičovi a nie starým rodičom. Pokiaľ ide o čas styku, tento čas nevyhovuje otcovi z dôvodu, že v čase o 15.00 hod. v bežných pracovných dňoch, otec je v práci. Nech sú dôvody akékoľvek, Zákon o rodine vždy uprednostňuje starostlivosť rodičov pred starostlivosťou iných osôb, a preto rozsah úpravy styku stanovených osôb s maloletým je v rozpore so samotnými záujmami maloletého a zároveň nie je v súlade s pracovnými povinnosťami otca.

10. Matka sa k podanému odvolaniu otca písomne nevyjadrila, odvolanie spolu s výzvou na vyjadrenie prevzala osobne dňa 01.07.2020.

11. Kolízny opatrovník v rámci vyjadrenia k odvolaniu otca zotrval na doterajších vyjadreniach a zároveň súhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

12. Starí rodičia Ing. T. V., PhD. a Ing. V. V. vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedli, že skutočnosti uvádzané otcom v odvolaní sú tendenčné, účelové, zavádzajúce nepravdivé, osočujúce a vyfabulované, pričom zdôraznili, že všetky nimi uvádzané skutočnosti, ktoré tvoria obsah návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku, sú pravdivé a zotrvali na nich. Ohradili sa voči konštatovaniu z odvolania, že ich záujem o styk s maloletým vnukom je formálny, pretože všemožne sa snažili o vrátenie M. na miesto jeho trvalého pobytu ihneď ako to bolo možné, a to už v čase, keď ešte nebolo uznesenie okresného súdu zo dňa 23.03.2020 vykonateľné, avšak bez spätnej odozvy a bez rešpektovania tejto výzvy zo strany otca dieťaťa (príloha č. 1 vyjadrenia). Opakovane telefonicky kontaktovali otca dieťaťa, aby dal k telefónu M., čomu bolo dvakrát po obštrukciách vyhovené, avšak zistili, že pri každom telefonáte je prítomný otec, ktorý inštruoval syna ako má odpovedať na ich otázky a ktorý musel hovoriť to, čo si prial jeho otec (príloha č. 2 vyjadrenia). Dňa 16.04.2020 starý otec zo svojho telefónu sms správou kontaktoval otca dieťaťa s tým, že otec dieťaťa sms správou odpovedal dňa 17.04.2020 (príloha č. 3 vyjadrenia). Starý otec kontaktoval v súvislosti s vrátením M. do jeho trvalého bydliska Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bytča osobe s verbálnou žiadosťou o pomoc, avšak bezúspešne. Následne starý otec kontaktoval aj PC Náruč Žilina, Verejnú ochrankyňu práv SR a Komisárku pre deti SR, s ktorými konzultoval ďalší postup. Je teda na odvolacom súde, aby zväzil, či uvedené aktivity starých rodičov sú prejavom formálneho záujmu o dieťa z ich strany alebo prejavovali skutočný záujem o kontakt s ich vnukom. Tvrdenie, že maloletý M. sa pred právnu zástupkyňou vyjadril, že sa nechce s nimi stykať, označili za klamstvo, tendenčné a účelové vyjadrenia právnej zástupkyne. Pokiaľ by to M. vyslovil, tak len pod hrozbou bitky a psychického tlaku otca, ktorý mu je „blízky“ tak, ako to robil s ich dcérou, ktorú dostal po tri a pol ročnom vzťahu v spoločnej domácnosti tam, kde ju dostal. Ich tvrdenia podporuje fakt, že v rámci úpravy styku prišli pre maloletého M. do miesta bydliska otca. Dieťa bolo v zlom psychickom stave, v akom ho doposiaľ nevideli. Po príchode domov až po čase sa z neho uvoľnilo napätie, keď sa hodil dedovi okolo krku a silno sa rozplakal. Kladú si otázku, ako môže niekto, kto nepozná pomery a vzťahové väzby medzi nimi ako starými rodičmi a M., z nich robiť bezcitných a bezcharakterných ľudí. Takéto konštatovania zo strany právnej zástupkyne otca si vyprosili s tvrdením, že spravia všetko pre to, aby bolo pravde a faktom zadosťučinené v prospech zdravého fyzického a psychického vývoja dieťaťa. Od vykonateľnosti napadnutého uznesenia plnohodnotne využívajú všetok čas nielen na osobný kontakt s M. cez hry a športové aktivity, ale aj na pokračovanie v predpríprave na školské povinnosti, ktoré ho od septembra čakajú, vypĺňaním pracovných zošitov predškôlaka a opakovaním doteraz prebratých epizód z anglického jazyka (prílohy č. 4 a 5 vyjadrenia). V dňoch 19. - 21.06.2020 bol maloletý M. u starých rodičov aj s prenocovaním, o čom priložili fotodokumentáciu (príloha č. 6), k posúdeniu, či má dieťa voči svojim milovaným starým rodičom, ktorí ho de facto vychovali, dávajú mu skutočnú lásku, pokoj a istotu, ktorí ho financovali vo všetkých jeho aktivitách, odievaní a stravovaní..., odpor, nenávisť a apatiu, ako sa snaží vykresliť protistrana. Právna zástupkyňa otca opisuje v pozitívnom slova zmysle, avšak je potrebné sa opýtať, čo maloletého M. otec naučil z hľadiska jeho vzdelania, kultúry a športu, keď na žiaden krúžok ho z vlastnej iniciatívy nezapísal, doposiaľ nič z jeho predškolských aktivít nefinancoval, na akej dovolenke s ním bol. Otec zamedzil prístup synovi do materskej škôlky (po Covid 19) a k jeho kamarátom, ktorých má veľmi rád, k čomu dali podnet na okresný súd dňa 10.06.2020. Ďalej popisovali udalosti v čase styku so svojim vnukom - stretnutie s učiteľkou materskej školy pani C., ktorá ich zároveň informovala o rozlúčke v kolektíve materskej školy dňa 25.06.2020, o ktorej skutočnosti informovala aj otca. Následne dňa 25.06.2020 otcovi telefonovala učiteľka pani C., že otec na akciu M. nedoviezol. Je to jeden z ďalších dôkazov o tom, ako otcovi dieťaťa záleží na dieťati, na jeho rozvoji a sociálnom vývoji. V období od 27.03.2020 dieťaťu je úplne zamedzená jeho socializácia, je vylúčené z kolektívu rovesníkov, jeho deň začína a končí v prostredí kuchyne a príslušenstva u jeho „baby“, ktorá je dlhodobo ženou v domácnosti. U baby dieťa prespáva, keď otec nie je doma, teda spí bez osobnej prítomnosti tých ľudí, ktorí ho skutočne milujú a ktorých miluje aj on sám. S plnou vážnosťou uviedli, že maloletý M. je v súčasnosti z tohto aktuálneho spôsobu jeho života v zlom psychickom stave, o čom hovoria dôkazy jeho extrémneho a častého močenia, čo riešil starý otec, keď túto skutočnosť oznámil otcovi (príloha č. 7 vyjadrenia). Vyšetrenie dieťaťa zabezpečili aj vo vlastnej réžii u MUDr. C. v nefrologickej ambulancii. Dieťa sa pred nimi vyjadrilo, že je mu za nimi veľmi smutno a že mu chýbajú. Aktuálny psychický stav dieťaťa je pozorovateľný cez jeho extrémne trasenie ručičiek, pričom vždy od nich odchádzal spokojný, pokojný, vyrovnaný s nádejou, že sa od otca vráti späť do svojho domova. Od toho času, ako je s otcom, je dieťa bojazlivé, o čom sa mali

možnosť presvedčiť pri stretnutí s jeho spolužiačkou z materskej školy na námestí v Bytči. Po vyšetrení vnuka u MUDr. C. zistili, že jeho problémy s častým a opakovaním močením sú jednoznačne psychickou záležitosťou, ktorú pred 27.03.2020 u M. nikdy nezaznamenali. Maloletý M. pred dňom odchodu dňa 27.03.2020 k otcovi každý deň navštevoval materskú školu, krúžky a jazykovú školu, podľa vyjadrenia pedagógov bol šikovný a aktívny. Teraz je v starostlivosti otca, celé dni je doma, čo podľa advokátky otca je v poriadku. Pýtajú sa preto, kde sú tu práva dieťaťa. Ohradili sa voči invektívam právnej zástupkyne otca, že „zlyhali vo výchove ich dcéry“. Zdôraznili, že ich dcéra - matka maloletého M., bola vynikajúcou žiačkou a študentkou. Po štúdiu sa zamestnala na Obchodnej akadémii v Žiline ako stredoškolská učiteľka, obhájila veľký doktorát z ekonomiky a manažmentu na Vysokej škole banskej - Technickej univerzite Ostrava. Ich dcéra tri a pol roka ťahala celú domácnosť, nakoľko jej vtedajší manžel nemal záujem pracovať. Dcéra sa im nikdy nezdôverovala, ako to v ich rodine funguje, napriek tomu videli, že veci nie sú v poriadku. To, že otec dieťaťa je človek lenivý, arogantný a sebecký sa prejavilo už v čase, keď sa maloletý M. narodil a boli pre jeho matku v pôrodnici. Na otca museli čakať, prišiel zarastený, neumytý, bolo z neho cítiť zostatkový alkohol, z čoho bolo zrejmé, že zase v noci flámoval. Tento človek dostal ich dcéru o zdravie a dnes v týchto intenciách pokračuje v rámci „výchovy“ o jeho dieťa s tým, že sa všemožne snaží o to, aby mu boli zamedzené aj jeho základné práva, jeho zdravý psychický a fyzický vývoj. V odvolaní otec poukazoval na to, že mal záujem o maloletého M., avšak zostáva otázka, kde bol otec M. v čase, keď sa dostala ich dcéra na protialkoholické liečenie, keďže v tom čase boli to práve oni, ktorí zabezpečovali celkovú starostlivosť o ich vnuka M.. Otec sa v tomto čase nikdy neopýtal, či niečo nepotrebujú, či nepotrebujú pomôcť s M., plnohodnotne sa dokázal spoľahnúť na nich vo všetkom a so všetkým. K námietke nevyhovujúceho času otca, t.j. o 15.00 hod. počas týždňa v pondelok a stredu, je potrebné sa opýtať, kde sa dieťa nachádza v priebehu týždňa, prečo nie je v materskej škole medzi svojimi rovesníkmi. Vyjadrili presvedčenie, že práve zmena prostredia maloletému M. pomáha, eliminuje stereotyp a utlmenie jeho aktivít, ku ktorým bol vedený a ktoré pozitívne vplývali na jeho psychický, fyzický a sociálny vývoj, v čom videl prínos aj súd prvej inštancie. V uvedenej súvislosti nevidia žiadnu neprímeranosť úpravy styku nad rámec bežného styku s maloletým. Zdôraznili, že sú pripravení prevziať plnohodnotnú zodpovednosť za ich vnuka M. so všetkými právami a povinnosťami s nimi spojenými, keďže k tomu spĺňajú všetky psychické, fyzické a pedagogické predpoklady. Súčasťou vyjadrenia je 9 príloh, obsahom ktorých sú prepisy sms správ a fotodokumentácia.

13. Úrad komisára pre deti podal vyjadrenie k odvolaniu otca vo veci úpravy styku starých rodičov s maloletým M. podaním zo dňa 25.06.2020. Z vyjadrenia vyplynulo, že úrad eviduje spisový materiál pod sp.zn. 51/2020 vo veci maloletého M.. Na výzvu súdu k odvolaniu otca uviedol, že úrad komisára pre deti vždy hájil a bude hájiť najlepší záujem dieťaťa, a to bez ohľadu na návrhy a snahy rodičov presadiť v konaní svoju vôľu. Rovnako tak postupuje aj v prejednávanej veci. Zdôraznil, že prioritou je upraviť vzájomné práva a povinnosti rodičov, prípadne iných osôb k dieťaťu tak, aby dieťa nepociťovalo žiadnu ujmu a prirodzene akceptovalo zmenu, ktorá nastala v jeho živote v súvislosti s rozvodom alebo rozchodom rodičov. Komisárka pre deti sa v plnom rozsahu stotožnila s nariadeným neodkladným opatrením. Zdôraznila, že bezpochyby je v najlepšom záujme maloletého, aby zostali zachované rodinné putá, a to nielen v rámci úzkej rodiny, teda medzi rodičmi, ale aj medzi starými rodičmi a maloletým a rodičmi. Zo spisového materiálu nevyplýva, že by starí rodičia boli nejakým spôsobom diskvalifikovaní v súvislosti so starostlivosťou o maloletého, práve naopak, maloletý mal a stále má veľmi dobré sociálne zázemie u starých rodičov. V uvedenej súvislosti bolo apelované na otca maloletého a rovnako na starých rodičov, aby sa pokúsili o prekonanie vzájomnej nevráživosti a riešili starostlivosť o maloletého v prvom rade dohodami. Obidve strany si musia uvedomiť, že žiadne autoritatívne rozhodnutie súdu neprinesie stabilitu vzájomných vzťahov a sociálneho prostredia maloletého, pretože nerešpektovanie uznesenia súdu je dôvodom na nariadenie výkonu rozhodnutia, čo v konečnom dôsledku je ten najtraumatizujúcejší okamih v živote dieťaťa. Je teda na obidvoch stranách, ktoré zhodne tvrdia, že im ide o najlepší záujem maloletého, aby tieto tvrdenia aj naplnili, a pokiaľ neexistujú objektívne dôvody pre vylúčenie rodinného príslušníka zo starostlivosti o maloletého, je podľa názoru komisára v najlepšom záujme maloletého, aby udržiaval kontakty a stykal sa s blízkymi rodinnými príslušníkmi.

14. Dňa 10.08.2020 bolo Krajskému súdu v Žiline doručené spoločné podanie starých rodičov adresované Okresnému súdu Žilina k sp.zn. 21P/21/2020 zo dňa 28.07.2020, ktorým žiadali súd o urgentné konanie v záujme maloletého dieťaťa. Zdôraznili, že dieťa od 02.09.2020 nastupuje do základnej školy, pričom od jeho narodenia má trvalý pobyt v ich rodinnom dome, kde bolo de facto z ich strany vychovávané, kde má svojich priateľov. Odo dňa 27.03.2020 je im zamedzovaný styk s maloletým M.. I keď došlo k úprave styku formou neodkladného opatrenia, pre odmietavý postoj otca museli vec

riešiť prostredníctvom polície (ORPZ-ZA-OPP4-277/2020) a zároveň podali návrh na výkon rozhodnutia (sp.zn. 9Em/5/2020). Upriamili pozornosť na skutočnosť, že aktuálny stav sa už prejavuje na psychike maloletého M., a preto je žiaduce vo veci neodkladne konať.

15. Samostatným podaním zo dňa 14.08.2020 otec oznámil súdu, že splnomocnil na zastupovanie v konaní spoločnosť Advokátska kancelária Hagara - Hagarová, s.r.o., so sídlom v Žiline. Zároveň uviedol, že došlo k zmene trvalého pobytu maloletého M., ktorým je trvalý pobyt otca na adrese Q. K. XXX/X, J. - K., o čom predložil Potvrdenie o pobyte zo dňa 13.08.2020 vydané Mestom Žilina. Navrhol, aby bol v konaní ustanovený nový kolízny opatrovník Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, keďže pre konečné rozhodnutie vo veci bude potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, súčasťou ktorého bude i šetrenie a sústavné monitorovanie aktuálnych pomerov maloletého, jeho adaptovanie sa v terajšom rodinnom prostredí a sociálnom zázemí. K podaniu pripojil Rozhodnutie Základnej školy s materskou školou, Gaštanová 56, Žilina o prijatí maloletého M. na základné vzdelávanie od 01.09.2020. Opätovne dal do pozornosti, že maloletý syn odmieta styk so starými rodičmi, pred každým odovzdaním plače a prosí otca, aby k starým rodičom nemusel ísť. Otec sa ho snaží na stretnutie pripraviť, avšak prejavy a názor maloletého nie je možné prehliadať alebo zľahčovať. U dieťaťa sa prejavili aj zdravotné problémy v podobe pomočovania, pričom z nefrologického vyšetrenia vyplynulo, že príčina nie je fyziologická. O uvedenej skutočnosti majú vedomosť aj starí rodičia maloletého. Doposiaľ maloletý nebol vypočutý kolíznym opatrovníkom ohľadne jeho vôle stretávať sa so starými rodičmi, a preto má za to, že neodkladné opatrenie bolo vydané predčasne. Nakoľko prebieha konanie o výkon rozhodnutia, ktoré iniciovali starí rodičia maloletého (sp.zn. 9Em/5/2020), považoval výsluch maloletého v konaní za nevyhnutný. Maloletý navyše nastupuje do 1. ročníka základnej školy, pričom takéto stresové situácie môžu veľmi negatívne ovplyvniť jeho bezproblémový prechod do výchovno-vzdelávacieho procesu. Nadväzne žiadal uznesenie okresného súdu zmeniť tak, že návrh starých rodičov na nariadenie neodkladného opatrenia bude zamietnutý.

16. Ďalšie podania v rámci odvolacieho konania súdu predložené/doručené neboli.

17. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil vo výroku o úprave styku počas letných prázdnin roku 2020 a v zmysle ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s ust. § 388 CSP zmenil vo výroku o úprave bežného styku, a to z dôvodov uvedených v tomto rozhodnutí.

18. V zmysle § 65 a § 66 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolací súd preskúmava rozhodnutie v celom rozsahu, teda aj tie výroky, ktoré odvolaním napadnuté neboli.

19. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Na účely Civilného mimosporového poriadku sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie, ak z povahy veci nevyplýva inak (§ 2 ods. 2 CMP).

21. Podľa § 111 písm. d/ CMP v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým.

22. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

23. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v podstatnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. V rámci reakcie na odvolaciu argumentáciu otca je potrebné uviesť, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom

konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd ďalej poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

24. Odvolací súd preskúmal námietky otca maloletého dieťaťa uvedené v jeho opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto sú iba čiastočne dôvodné.

25. Odvolací súd považuje za potrebné vo všeobecnosti zdôrazniť, že do práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. IV.ÚS 252/2004 zo dňa 31.08.2004), ani právo na to, aby bol účastník pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 50/2004 zo dňa 30.03.2004). Do obsahu základného práva na spravodlivý proces nepatrí ani právo účastníka vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (uznesenia Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 3/1997 zo dňa 19.03.1997 a sp.zn. II.ÚS 251/2003 zo dňa 17.12.2003). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (§ 185 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), a nie účastníkov. Preto, ak súd prvej inštancie nedospel na podklade dôkazov (či už produkovaných starými rodičmi spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia alebo iných dôkazov vykonaných v priebehu konania vo veci samej) ku skutkovým zisteniam korešpondujúcim so skutkovými tvrdeniami otca, nedošlo týmto spôsobom k porušeniu práva otca na spravodlivý súdny proces, a teda nedošlo k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

26. K námietke z odvolania, že napadnuté uznesenie nebolo doručené právnemu zástupcovi otca, odvolací súd dodáva, že z doručky nachádzajúcej sa na č.l. 449 vyplýva, že napadnuté uznesenie z č.l. 440 bolo doručené spolu s uznesením z č.l. 447 JUDr. Genovéve Hlásnikovej dňa 01.07.2020. Uvedenú odvoláciu námietku preto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

27. Odvolací súd zásadne poukazuje na to, že dokazovanie v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v konaní vo veci samej. To je pojmovo vylúčené. Toto dokazovanie preto teória práva označuje ako osvedčovanie. Na rozdiel od dokazovania, osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri ich zisťovaní súd neprihliada a ani nemusí prihliadať na všetky procesné formality ako je to pri riadnom procesnom dokazovaní. Výsledkom takého postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia ako nanajvyš pravdepodobné. Všetky zásady dokazovania platné v civilnom procese sa však nemôžu uplatniť v celej šírke s ohľadom na potrebu poskytnutia rýchlej a účinnej ochrany práv, ktoré majú byť predmetom vydaného neodkladného opatrenia.

28. Úlohou konajúceho súdu bolo v danom prípade posúdiť otázku úpravy styku starých rodičov s maloletým dieťaťom na základe osvedčených skutočností, ktoré sa javili ako nanajvyš pravdepodobné. Vykonanie rozsiahleho dokazovania by poprelo podstatu a logiku neodkladného opatrenia ako rýchleho nástroja na úpravu právnych pomerov účastníkov konania. Prvoinštančný súd tak musel svoje posudzovanie predmetnej právnej otázky, s prihliadnutím na časové hľadisko rozhodovania o neodkladnom opatrení, „obmedziť“ len na hodnotenie vyjadrení účastníkov konania v ich podaniach. Zároveň bolo úlohou okresného súdu pri rozhodovaní vychádzať zo stavu osvedčenému v čase vydania uznesenia (§ 329 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP).

29. Z obsahu spisu v prejednávanej veci odvolací súd zistil, že maloletý M. pochádza zo vzťahu rodičov, ktorých manželstvo bolo rozvedené (rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 30P/227/2017-247 zo dňa 04.09.2019, právoplatným 16.09.2019) a zároveň súd schválil dohodu rodičov o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, v zmysle ktorej maloletý M. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu dieťaťa sumou 150,00 Eur mesačne. Rodičia sa tiež dohodli na úprave styku otca s maloletým M.. Dňa 24.02.2020 podal otec maloletého

dieťaťa návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu, ktorým žiadal maloleťého M. zveriť do jeho osobnej starostlivosti. Súčasťou tohto návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, o ktorom rozhodol Okresný súd Žilina uznesením č.k. 21P/21/2020-322 zo dňa 23. marca 2020 tak, že maloleťého M. dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca a matke uložil prispievať na výživu maloleťého M. sumou 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloleťého. Dôvodom návrhu otca vo veci samej o zmenu výchovného prostredia maloleťého dieťaťa bola skutočnosť, že matka maloleťého dieťaťa osobnú starostlivosť o maloleťé dieťa nevládla, celkovú starostlivosť prenechávala na svojich rodičov, starých rodičov maloleťého M. Ing. T. V., PhD. a Ing. V. V., ktorí maloleťmu poskytovali osobnú starostlivosť aj celkové hmotné zabezpečenie. Po rozhodnutí okresného súdu, ktorým bol maloleťý M. dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca, starí rodičia zo strany matky, ktorí do toho času zabezpečovali starostlivosť o maloleťého M., snažili sa s otcom dieťaťa mimosúdne dohodnúť na úprave styku, ktorá dohoda s ohľadom na problémovú komunikáciu medzi účastníkmi je vylúčená, a to práve vzhľadom na narušené rodinné vzťahy. Pri rozhodovaní o dôvodnosti nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia okresný súd správne riešil otázku potreby bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, pričom vychádzal jednak z návrhu starých rodičov, ale predovšetkým zo správ zo šetrenia kolíznym opatrovníkom a rozsiahlych podaní, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu. Pri svojom rozhodovaní v rámci neodkladného opatrenia okresný súd vzal do úvahy predovšetkým záujem maloleťého dieťaťa, ktorý je potrebné chápať v čo najširšom kontexte. I keď otec zabezpečuje dieťaťu riadnu výchovu a opateru, starí rodičia majú s maloleťým M. vytvorenú hlbokú citovú väzbu, ktorú v rámci dočasnej úpravy práv a povinností k maloleťmu nie je žiaduce pretrhnúť. Starí rodičia pri zlyhaní matky v starostlivosti o maloleťého ochotne a zodpovedne prevzali a zabezpečovali osobnú starostlivosť a výchovu maloleťého a stali sa tak neoddeliteľnou súčasťou života maloleťého. Keďže vzťahy medzi účastníkmi sú problematické, aj keď zákon uprednostňuje dohodu styku s maloleťým dieťaťom, okresný súd dospel k záveru, že pomery v rodine dieťaťa vyžadujú súdnu úpravu styku starých rodičov s maloleťým dieťaťom. Pri svojom rozhodovaní mal súd na zreteli skutočnosť, že nie je žiaduce zásadným spôsobom zasahovať do rodinného života otca a maloleťého dieťaťa. Široko navrhovaný rozsah styku zo strany starých rodičov okresný súd neakceptoval v celom rozsahu, ale upravil kontakt starých rodičov s maloleťým M. tak, aby tento bol jasne stanovený ako pravidelne sa opakujúci, v dostatočnom časovom rozpätí, aby starí rodičia mali aj reálnu možnosť napláňovať a realizovať s maloleťým aktivity, program a nerušene sa mu venovať. Vo zvyšnej časti súd návrh starých rodičov zamietol ako nedôvodný z hľadiska úpravy styku formou neodkladného opatrenia.

30. Po rozhodnutí okresného súdu dňa 01.07.2020 podali starí rodičia návrh vo veci samej - návrh na zverenie maloleťého M. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov z dôvodu, že je v záujme zabezpečovania zdravého fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloleťého M., aby bol tento zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, pretože u nich má dieťa skutočný domov, pohodu, lásku, kde je spokojné, vyrovnané a kde má svoje prostredie so všetkým, čo k pokojnému a vyrovnanému životu dieťaťa v jeho veku patrí. V podanom návrhu vo veci samej poukazujú starí rodičia na arogantný, bezcitný, cynický až frustrujúci prístup a konanie otca k maloleťmu, čoho dôsledok je aktuálne zlý psychický stav dieťaťa.

31. Odvolací súd pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal možnosť oboznámiť sa aj s aktuálnymi správami zo šetrenia rodinného prostredia zo dňa 14.07.2020 a zo dňa 16.07.2020. Zo správ vyplynulo, že dieťa sa v domácnosti otca cíti dobre, starostlivosť o maloleťé dieťa je na požadovanej úrovni, otec maloleťého dieťaťa avizoval, že u dieťaťa sa začínajú prejavovať psychické problémy, ktoré sa objavili v júni v roku 2020. Dieťa podľa tvrdenia otca, pokiaľ má ísť na stretnutie so starými rodičmi, plače. Na druhej strane starí rodičia prezentujú spokojnosť maloleťého M. počas styku so starými rodičmi, aj v čase od 03.07. do 12.07.2020 absolvovali výlety v rámci Slovenska a na Morave, pričom spokojnosť maloleťého M. dokumentovali fotodokumentáciou.

32. Prihliadajúc na všetky vyššie uvedené skutkové okolnosti dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade boli v konaní osvedčené také skutkové okolnosti, ktoré odôvodňujú dočasnú úpravu styku starých rodičov s maloleťým M. formou neodkladného opatrenia. Odvolací súd poukazuje na dôvody dočasnej úpravy styku, ktoré správne vyhodnotil súd prvej inštancie a ktoré sú obsiahnuté v bode 17. napadnutého uznesenia.

33. Maloleté deti majú právo nielen na zachovanie vzťahu so svojimi rodičmi, ale aj právo na zachovanie svojej totožnosti a rodinných zväzkov v súlade so zákonom (článok 8 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). Zároveň Dohovor o právach dieťaťa uznáva aj zodpovednosť členov širšej rodiny dieťaťa pri zabezpečení orientácie dieťaťa a jeho usmerňovaní v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami (článok 5 Dohovoru o právach dieťaťa). Súd môže upraviť stretávanie blízkych osôb dieťaťa s dieťaťom pri splnení dvoch podmienok, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a vyžadujú si to pomery v rodine (§ 25 ods. 5 Zákona o rodine).

34. V konaní bolo osvedčené, že pred podaním návrhu na dočasnú úpravu styku, otec maloletého M. nebol prístupný mimosúdnej dohode ohľadom styku maloletého dieťaťa so starými rodičmi, že rodinné vzťahy a vzájomná komunikácia sú značne narušené, a teda bola naplnená podmienka, že úpravu styku maloletého dieťaťa so starými rodičmi vyžadujú pomery v rodine. Pre úpravu styku maloletého dieťaťa s blízkymi osobami musí byť zároveň splnená aj druhá hmotno-právna podmienka, že úprava styku je potrebná v záujme maloletého dieťaťa. Nebolo sporným, že minimálne od leta roku 2017 (návrh matky na rozvod manželstva) osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečovala matka, pričom už v tomto štádiu konania o neodkladnom opatrení bolo nesporne preukázané (nielen osvedčené), že hlavnú úlohu pri výchove a opatere maloletého M. zohrávali starí rodičia zo strany matky, ktorí na seba dobrovoľne prevzali všestrannú starostlivosť o maloletého M., a to z dôvodu pretrvávajúcich problémov s alkoholom na strane matky. Dočasné zverenie maloletého M. do osobnej starostlivosti otca, reálna zmena doterajšieho výchovného prostredia v marci 2020 určite mala dopad aj na citové prežívanie nastalých udalostí maloletým M., ktorý citlivo vníma celé dianie a reaguje naň, čo avizujú tak starí rodičia, ako aj otec maloletého dieťaťa. Za tohto stavu mal odvolací súd za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby styk so starými rodičmi sa realizoval, a to už na základe dočasnej úpravy formou neodkladného opatrenia v záujme udržiavania doteraz budovaných citových väzieb.

35. Napriek povinnosti súdu vyplývajúcej z ust. § 38 CMP na stanovisko maloletého dieťaťa prihladiť, odvolací súd mal za to, že otázku dočasnej úpravy styku je potrebné posudzovať v súvislosti s ostatnými osvedčenými skutočnosťami, ako aj v súvislosti s vekom maloletého. Ak aj maloleté dieťa nepriamo pred otcom prezentuje nezáujem o širší styk so starými rodičmi, odvolací súd uvádza, že takto prezentovaný názor dieťaťa je nutné odlišiť od jeho najlepšieho záujmu. Je treba tiež zdôrazniť, že otec má nielen výchovné práva, ale aj povinnosti. Jednou z nich je vychovávať dieťa k úcte a láske k starým rodičom a byť dieťaťu vzorom vlastným správaním. Pretože väzby medzi otcom a starými rodičmi zo strany matky boli v posledných rokoch značne oslabené a narušené ich vzájomnými konfliktnými riešeniami aj prostredníctvom polície, či súdu, bude potrebné bezkonfliktným vzájomným prístupom rešpektovať záujem maloletého dieťaťa na pokojné odovzdanie dieťaťa v rámci upraveného styku starých rodičov s maloletým M..

36. Starými rodičmi navrhovaný rozsah styku s maloletým M. ani odvolací súd nepovažoval za primeraný a vyvážený na úpravu styku formou neodkladného opatrenia, a to aj za situácie, že starí rodičia sa návrhom vo veci samej domáhajú zverenia maloletého M. do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Odvolací súd, zohľadňujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, stotožnil sa s rozsahom styku upraveným súdom prvej inštancie, ktorý dáva dostatočný priestor na zachovanie prirodzených väzieb so starými rodičmi a rovnako vytvára aj otcovi časový priestor v rámci osobnej starostlivosti na plnenie základných povinností, ako aj voľnočasové aktivity. V uvedenej súvislosti odvolací súd prihladol na fakt, že matka maloletého dieťaťa doposiaľ o styk s maloletým dieťaťom neprejavila záujem, v opačnom prípade by bolo potrebné rozsah styku vo vzťahu k starým rodičom novo upraviť (v zmysle obmedzenia rozsahu), a to práve s ohľadom na zachovanie zákonných práv matky maloletého dieťaťa.

37. Odvolací súd zohľadnil námietky otca v odvolaní, že odovzdávanie dieťaťa na čas styku so starými rodičmi v bežnom týždni o 14,00 hod. môže otcovi spôsobovať problém v súvislosti s plnením jeho pracovných povinností, a preto pristúpil k zmene uznesenia okresného súdu a pri zachovaní rozsahu styku posunul čas odovzdávania maloletého dieťaťa starým rodičom v rámci realizácie styku na 15,00 hod. Vytvorí sa tak časový priestor na vyzdvihnutie dieťaťa z kolektívneho zariadenia (škôlka, resp. škola) za účelom dodržiavania súdom stanoveného času. Rovnako odvolací súd zmenil hodinu návratu dieťaťa po ukončení styku, aby malo dieťa dostatok času na upokojenie v domácom prostredí pred časom nočného odpočinku.

38. Pokiaľ okresný súd upravil v napadnutom rozhodnutí osobitne styk aj počas letných prázdnin r. 2020, odvolací súd mal za to, že v danom štádiu konania neboli osvedčené také skutočnosti, ktoré by mali starých rodičov diskvalifikovať z oprávnenia stráviť čas letných - dovolenkových dní v súdom prvej inštancie stanovenom rozsahu, resp. by odôvodňovali „len bežný styk“ v rámci úpravy styku. Navyiac z obsahu podaní účastníkov vyplýva, že tento styk sa realizoval na základe úpravy súdu prvej inštancie, ktorá vyplýva z napadnutého rozhodnutia. V čase rozhodovania odvolacieho súdu však už takáto úprava nebola aktuálna, a to pre uplynutie času obdobia letných prázdnin, a preto uznesenie okresného súdu v tejto časti ako vecne správne potvrdil.

39. Odvolací súd upravil styk starých rodičov s maloletým M. spôsobom vyjadreným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď pri svojom rozhodovaní zohľadnil všetky relevantné okolnosti a tiež stanovisko kolízneho opatrovníka a Úradu komisára pre deti zúčastneného v konaní a v prevyšujúcej časti návrh starých rodičov zamietol.

40. Konštatované závery neprejudikujú rozhodnutie vo veci samej, v ktorom bude potrebné vykonať dokazovanie v širšom rozsahu na preukázanie tvrdených skutočností. Komplexné posúdenie úpravy práv a povinností vo vzťahu k maloletému M. bude predmetom konania vo veci samej, pričom pri meritórnom rozhodovaní sa bude prvoinštančný súd v plnej miere zaoberať aj všetkými tvrdeniami účastníkov konania, i dôkazmi, ktoré produkovali, okrem iného aj v štádiu odvolacieho konania o tomto neodkladnom opatrení.

41. O trvaní neodkladného opatrenia odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 330 ods. 1 CSP.

42. O trovách odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože na súde prebieha aktuálne konanie vo veci samej, ktoré doposiaľ nie je skončené (§ 58 CMP).

43. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.